

Säker vattengivning vid rökdykning

Bakgrund

Svenska Kommunförbundet har i samarbete med Räddningsverket, räddningstjänster och personalorganisationer utvecklat ett övervakningssystem för säker vattengivning vid räddningsinsatser. Med säker tillgång till släckvatten avses att släckvatten utan avbrott under hela insatsen finns hos rök- eller kemdykare. (Se Arbetarskyddsstyrelsens föreskrift angående rök- och kemdykning, AFS 1995:1 § 16.)

Beskrivning av systemet

Övervakningssystemet syftar till att vid insats ge räddningstjänstpersonalen meddelande dels när vattentillgången i medförd släckbilsvattentank har minskat till förutbestämd tanknivå t ex 10 %, dels om fel uppstått i vattensystemet på grund av slangbrott eller större läcka. Systemet ger personalen såväl talat meddelande genom rökdykarradion, som textat meddelande på display vid vattenuttagen bak i fordonet. Systemet ska ses som ett hjälpmedel till att höja säkerheten vid insatsen och ge pumpskötaren möjlighet att förutom sina ordinarie arbetsuppgifter, även utföra andra uppgifter i anslutning till BAS-bilen eller i dess omedelbara närhet.

Erfarenheter av systemet

För att testa systemets driftsäkerhet har Räddningsverket och Svenska Kommunförbundet delfinansierat inköp av ett övervakningssystem till en BAS-bil vid räddningstjänsten i Skinnskattebergs kommun. Räddningstjänsten har testat och utvärderat systemet under ett år.

Testerna har genomförts, under såväl sommar som vinterförhållande vid insatser och övningar där släckvattenflödet har varierats. Testerna har omfattat räckviddskontroll, text på display, testknappars funktion, radiosignaler, flödesval, tanknivå m m.

Efter att en del fel åtgärdats i början av testperioden har systemet fungerat väl.

Testerna visar att ett väl fungerande system är ett tekniskt hjälpmedel för personalen. Kravet är dock att **högsta kvalitet** ställs på installationen för att inte ge osäkerhet om systemets tillförlitlighet.

Vidare framgår av räddningschefens skriftliga rapport att systemet är ett hjälpmedel för att ge pumpskötaren möjlighet att ansluta bilen till det kommunala brandpostnätet och ändå ha kontroll över bilen under pågående rökdykarinsats. Någon möjlighet att använda systemet för att ersätta personal är inte rimligt enligt räddningschefen. Pumpskötaren måste enligt Arbetarskyddsstyrelsens föreskrift även fortsättningsvis finnas till hands för att snabbt kunna åtgärda hastigt uppkomna fel i vattenförsörjningen till rökdykargruppen. Pumpskötaren bör dock kunna användas mer flexibelt för andra uppgifter än enbart "övervakning" av släckvattenförsörjningen.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att ett övervakning/varningssystem för släckvattenförsörjning ökar flexibiliteten för pumpskötaren. Därmed kan han/hon nyttjas för fler uppgifter med bibehållen säkerhet för rökdykargruppen.

Ytterligare information om varningssystemet kan erhållas av räddningschef, Ulf Johansson, telefon 0222-103 80

Räddningsverkets kontaktperson:

Sören Lundström, telefon 054-10 43 36.

Tidigare nummer av Aktuellt från Räddningsverket under 1999

Nr 1-99 Brandriskprognos 1999